

Chráněná
krajinná
oblast

Jeseníky

Sulá, bahavé prosady a kamenná moře jsou v Hrubém Jeseníku poměrně častým jevem. Většinou navazují na skály, na mrázové sruby $\Rightarrow$ i, jejichž rozpadem vznikly v geologické minulosti a vznikají i v současnosti. Za příkladem rozpadajícího se mrázového srubu jsou považovány Zelené kamenné (1178 m n. m.), pod nimiž je rozsáhlé kamenné moře velkých, ostře hranatých bloků křemence. Podobná velká kamenná moře jsou i na Bládkově hoře (1358 m n. m.), na východním úbočí Špičáckého vrchu (1313 m n. m.), v údolí Západoho potoka u Bláka, na úbočí Suchého vrchu $\Rightarrow$ 101, pod skalami na Rašádkově $\Rightarrow$ 101, pod skalami v Divokém dole a na mnoha dalších místech.

6 / ZALEZENÍ

Ve středním pleistocénu zasahá skandinávský pevninský ledovec dvakrát až do severního předpříkopí Hrubého Jeseníku. Velké částí Hrubého Jeseníku patřila v pleistocénních dobách ledových do periglaciální zóny $\Rightarrow$. Našli jsme zde heavy dokladující nerovně zalesnění posléze jako v Kokořních či na Šumavě. Jedinou lokalitou, kde lze zatím prokázat přítomnost horského ledovce, je Velká kotlina $\Rightarrow$ 101. V ní se vyznačí dobré nepřítli rozpadly ledovce, lezeť po sobě zanechal stopy v podobě přemodelovaného údolního závěru řeky Moravice a zbytků mořin. Samotný kar Vělké kotliny je od níže položené části údolí oddělen výrazným karovým stupněm. To, že se ledovec vyvinul právě zde, nebyla náhoda. Tato lokalita má výhodnou závěrnou polohu vzhledem k východním proudům, které v oblastech ledových srubů jako přirozené zábrany sněhu, z nichž byl severozápadními větry převládní sněh do prostoru kusu. Zde se sněh hromadí, až z něj vzniká led. Špec tohoto přilnavu sněhu by zdejší ledovce v relativně suchém klimatu dob ledových pravděpodobně vůbec nezvnikl.

Pohled na ledovcový kar Vělké kotliny z prostoru mezi mořkami.

24 / JESENÍKY

25 / GEOLGICKÝ VÝVOD A GEOLGICKÉ ŽIVY

Chráněná krajinná oblast Jeseníky

Kniha je určena všem, kteří se zajímají o přírodu a krajinu Jeseníků. Jejím cílem je přiblížit čtenáři Jeseníky z pohledu ochrany přírody, z pohledu přírodovědného, krajinářského, urbanistického či architektonického. Poukazuje na přírodní jevy i historické momenty, jež se podílely na formování jesenické přírody a krajiny do podoby, která byla před čtyřmi desetiletími důvodem k vyhlášení Chráněné krajinné oblasti Jeseníky.

Knihu vydala ACTAEA – společnost pro přírodu a krajinu ve spolupráci se Správou CHKO Jeseníky. Byla zpracována kolektivem autorů, které spojuje především dlouhodobý zájem o přírodu a krajinu Jeseníků. Kniha má 220 stran a obsahuje 360 fotografií.

Knihu si můžete objednat na adrese actaea@tiscali.cz na dobírku za cenu 290.- Kč včetně poštovného.

ACTAEA – společnost pro přírodu a krajinu je občanské sdružení zabývající se ochranou přírodního a kulturního dědictví. Působí v Moravskoslezském a Zlínském kraji (především v oblasti Jeseníků a Beskyd).

Kontakt

5. května 1342, 756 61 Rožnov pod Radhoštěm

Karlovice 279, 793 23 Karlovice ve Slezsku

Mobil: 777 044 758

e-mail: actaea@tiscali.cz

www.actaea.cz

